

چکیده مقالات دومین گنگره اخلاق پرستاری (خسترانی)

هوش اخلاقی

ناهید رژه: دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های سالمندی، گروه پرستاری، دانشگاه شاهد، تهران، ایران
مجیده هروی کریمویی: دانشیار، مرکز تحقیقات مراقبت‌های سالمندی، گروه پرستاری، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

چکیده

هوش اخلاقی را ظرفیت و توانایی فهمیدن درست از خطا، به معنی داشتن اعتقادات اخلاقی قوی و عمل به آنها و رفتار به شیوه درست و پسندیده است. هوش اخلاقی دربرگیرنده‌ی چهار بعد اصلی شامل درستکاری، مسئولیت‌پذیری، بخشش و دلسوزی و برای آن ده شایستگی را دربر دارد: عمل کردن مبتنی بر اصول، ارزش‌ها و باورها؛ راستگویی؛ استقامت و پافشاری برای حق (ایستادگی به خاطر حقیقت)؛ وفای به عهد؛ مسئولیت‌پذیری برای تصمیمات شخصی؛ اقرار به اشتباهات و شکست‌ها؛ قبول مسئولیت برای خدمت به دیگران؛ فعالانه علاقه‌مند بودن به دیگران (اهمیت دادن خودجوش به دیگران)؛ توانایی در بخشش اشتباهات خود؛ توانایی در بخشش اشتباهات دیگران. هوش اخلاقی عامل اجتماعی‌سازی است. افراد با هوش اخلاقی بالا کارها را درست انجام داده؛ اعمال آنها پیوسته با ارزش‌ها و عقایدشان هماهنگ بوده عملکرد بالایی داشته و همیشه کارها را با اصول اخلاقی پیوند دهند. انتظار می‌رود انسان‌های فرهیخته جامعه از دانشگاه برخاسته و در بطن دانشگاه پرورش یابد. آنان علاوه بر کسب شایستگی‌های فنی؛ باید دارای ویژگی‌های ذهنی و عاطفی مناسب و برخوردار از ارزش‌های اخلاقی مطلوب نیز گردند. هوش اخلاقی دانشجویان به توانایی‌هایی اشاره می‌کند که بر رفتار شخصی و حرفه‌ای دانشجویان اثرگذار است و وظایف و

چکیده مقالات دومین گنگره اخلاق پرستاری (مختصرانی)

می‌کنند. هوش اخلاقی از امور اکتسابی است و اجرای برنامه‌های آموزشی شایستگی عاطفی در افزایش هوش اخلاقی مؤثر است. مراکز آموزش عالی باید در تمام سطوح ضمن بررسی وضعیت اخلاقی، ویژگی‌های اخلاقی را به تدریج به دانشجویان آموزش دهند تا دانشجویان بتوانند رفتارهای درست از غلط را تشخیص دهند. برای دستیابی به سطح بالاتری از هوش اخلاقی دانشجویان می‌توان از رهیافت‌هایی نظیر به وسیله الگوسازی، پرورش، تقویت کردن تشویق، رفتار مبتنی بر اخلاق و تدریس بهره برد.

واژگان کلیدی

هوش اخلاقی، مسئولیت‌پذیری، شایستگی